

karta 263 jako własność Skarbu Państwa — gminie miejskiej Skoki;

- h) parceli № 906/281 o powierzchni 8 ar. 43 m², zapisanej w księdze wieczystej Mieścisko, tom VI, karta 158 jako własność Skarbu Państwa — gminie miejskiej Mieścisko;
- i) parceli: № 149/40 o powierzchni 4 ar. 76 m², № 150/40 o powierzchni 3 ary 82 m², № 151/40 o powierzchni 4 m² i № 152/42 o powierzchni 5 m², zapisanych na własność Skarbu Państwa w księdze wieczystej Chociszewko, tom 1, karta 10 — gminie wiejskiej Chociszewko, w powiecie wągrowieckim;
- j) parceli № 88/3 o powierzchni 8 m² i parceli № 89/3 o powierzchni 9 m², zapisanych jako własność Skarbu Państwa w księdze wieczystej Popowo Kościelne, tom II, karta 26 — Jadwidze Gersdorff z Popowa Kościelnego;
- k) parceli: № 146/34 o powierzchni 21 m², № 147/33 o powierzchni 46 m² i № 148/33 o powierzchni 43 m², zapisanych jako własność Skarbu Państwa w księdze wieczystej Podlesie Kościelne, tom I, karta 2 — Stanisławowi Brzezińskiemu z Podlesia Kościelnego;
- l) parceli: № 352/36 o powierzchni 20 ar. 45 m², № 354/34 o powierzchni 9 ar. 31 m², № 320/38 o powierzchni 36 m², № 391/39 o powierzchni 8 ar. 07 m² i № 317/39 o powierzchni 86 m², położonych na szlaku kolejowym Chodzież-Gołańcz i zapisanych jako własność Skarbu Państwa w księdze wieczystej Laskowo, tom IV, karta 128 — gminie Raczyń w powiecie chodzieskim.

Art. 2. Wykonanie niniejszego rozporządzenia poleca się Ministrowi Komunikacji.

Art. 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów i Minister Spraw Wojskowych:
J. Piłsudski

Minister i Kierownik Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego: *K. Bartel*

Minister Spraw Wewnętrznych: *Stawoj Składkowski*

Minister Spraw Zagranicznych: *August Zaleski*

Minister Skarbu: *G. Czechowicz*

Minister Sprawiedliwości: *A. Meysztowicz*

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych: *Niezabytowski*

Minister Przemysłu i Handlu: *E. Kwiatkowski*

Minister Komunikacji: *Romocki*

Minister Robót Publicznych: *Moraczewski*

Minister Pracy i Opieki Społecznej: *Dr. Jurkiewicz*

Minister Reform Rolnych: *Witold Staniewicz*

638.

Rozporządzenie Ministra Komunikacji

z dnia 29 października 1926 r.

wydane w porozumieniu z Ministrami: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Dóbr Państwowych o zmianie rozporządzenia Ministra Komunikacji z dnia 4 października 1926 r.

Na mocy art. 4 p. 9 ustawy z dnia 12 czerwca 1924 r. o zakresie działania Ministra Kolei Żelaznych i o organizacji urzędów kolejowych (Dz. U. R. P. № 57, poz. 580) oraz art. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 września 1926 r. w sprawie ustanowienia urzędu Ministra Komunikacji (Dz. U. R. P. № 97, poz. 567) zarządza się co następuje:

§ 1. Zmiana klasyfikacji w gr. 14 „Nomenklatury i klasyfikacji” Taryfy towarowej, przeprowadzona w rozporządzeniu Ministra Komunikacji z dnia 4 października 1926 r. o zmianach i uzupełnieniach taryfy towarowej polskich kolei normalnotorowych (Dz. U. R. P. № 103, poz. 601), a dotycząca przewozu otrąb zbożowych, grysu, ospy zbożowej, osypki oraz plew, słodu i kielków słodowych, wprowadza się w życie nie z dn. 1 listopada, a z dniem 1 grudnia 1926 r.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1 listopada 1926 r.

Minister Komunikacji: *Romocki*

Minister Skarbu: *G. Czechowicz*

Minister Przemysłu i Handlu: *E. Kwiatkowski*

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych: *Niezabytowski*

639.

Obwieszczenie Ministra Skarbu

z dnia 18 października 1926 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu statutu Banku Polskiego.

Na podstawie art. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 4 września 1926 r. o zatwierdzeniu zmian w statucie Banku Polskiego (Dz. U. R. P. № 92, poz. 531) ogłaszam jednolity tekst statutu Banku Polskiego w brzmieniu obecnie obowiązującym.

Minister Skarbu: *G. Czechowicz*

Załącznik do obwieszczenia Ministra Skarbu z dnia 18 października 1926 r.—poz. 639.

STATUT BANKU POLSKIEGO.

I. Postanowienia ogólne.

Art. 1.

Celem regulowania obiegu pieniężnego i ułatwienia kredytu zawiązuje się na podstawie niniejszego statutu spółka akcyjna pod nazwą „Bank

Polski", wyposażona przez Państwo w przywilej emisji biletów bankowych i nazywana w niniejszym statucie Bank.

Art. 2.

Bank jest osobą prawną i ma prawo używania pieczęci z godłem państwowym i z napisem w otoku „Bank Polski”.

Art. 3.

Siedzibą Banku jest miasto stołeczne Warszawa. Działalność Banku obejmuje cały obszar Rzeczypospolitej Polskiej i może być rozszerzona na mocy odpowiednich układów, zatwierdzonych przez Radę Ministrów na wniosek Ministra Skarbu, na terytorja, włączone do polskiego obszaru celnego.

Bank może za zgodą Ministra Skarbu otwierać i związać Oddziały i Zastępstwa.

II. Kapitał zakładowy i akcje Banku.

Art. 4.

Kapitał zakładowy Banku wynosi sto milionów złotych, podzielonych na milion akcji po 100 złotych. Powiększenie kapitału zakładowego do sumy, nieprzekraczającej stu pięćdziesięciu milionów złotych, może być dokonane za zgodą Ministra Skarbu, na skutek uchwały Rady Banku, powziętej większością co najmniej dziewięciu członków Rady i Prezesa Banku.

Dalsze powiększenie kapitału zakładowego może nastąpić na mocy uchwały Walnego Zebrania Akcjonariuszów w sposób przewidziany w art. 12.

Art. 5.

Akcje Banku są imienne. Każdą wydaną akcję imienną wpisuje się do prowadzonej przez Bank księgi akcjonariuszów z oznaczeniem imienia i nazwiska, miejsca zamieszkania i zawodu właściciela.

Akcje Banku winny być opatrzone numerami porządkowymi, pieczęcią Banku i podpisami: Prezesa Banku, Dyrektora i Skarbnika. Podpisy mogą być wykonane sposobem graficznym.

Na podstawie uchwały Rady Banku mogą być wydane akcje zbiorowe.

Za zgodą Prezesa Banku akcje imienne mogą być zamieniane na akcje na okaziciela, jednakże tylko w odcinkach nie wyższych nad 10 akcji, przy czym ogólna ilość akcji na okaziciela nie może przekraczać 15% kapitału zakładowego Banku.

Art. 6.

Do każdej akcji dołącza się arkusz kuponowy na otrzymywanie dywidendy w ciągu lat 10 oraz talon, po przedstawieniu którego właściciel akcji otrzymuje po upływie lat 10-ciu nowy arkusz kuponowy i nowy talon. Na kuponach i talonie oznacza się numer akcji oraz lata w porządku kolejnym. Kupon i talon winny być opatrzone graficznie wykonanymi podpisami Dyrektora i Skarbnika.

Art. 7.

Wpisanie zmiany własności akcji imiennej w księdze akcjonariuszów następuje na zasadzie zgody Prezesa Banku, zaznaczonej na akcji obok cesji.

Akcjonariusz winien, celem uzyskania prawa uczestniczenia na Walnym Zebraniu i prawa wybieralności do Rady Banku i Komisji Rewizyjnej, uzyskać na przepisanie akcji imiennej zgodę Prezesa Banku.

W wypadkach spadkobrania zaznacza się zmianę właściciela akcji imiennej w księdze akcjonariuszów i na samej akcji na mocy prawnego wylegitymowania się spadkobiercy.

Art. 8.

W razie zagubienia akcji imiennej właściciel jej zawiadamia o tem Bank, celem ogłoszenia w Monitorze Polskim najpierw o zagubieniu akcji, a po upływie trzech miesięcy o jej unieważnieniu, poczem akcjonariusz otrzymuje nową akcję imienną wraz z talonem bez kuponów, opatrzoną temi samymi numerami z zaznaczeniem, że została wydana zamiast zagubionej.

W razie zagubienia akcji na okaziciela obowiązują ogólne przepisy prawne.

O zagubieniu kuponów Bank żadnych zastrzeżeń nie przyjmuje.

Art. 9.

Oplaty na rzecz Banku za odnotowanie przelewu prawa własności lub za wydanie nowych akcji zamiast zagubionych określa Rada Banku.

Art. 10.

Dywidendę wypłaca się okazicielowi kuponu w terminie oznaczonym przez Walne Zebranie.

Prawo do dywidendy za kupony, nieprzedstawione do opłaty w ciągu lat pięciu od daty ich płatności, ulega przedawnieniu i sumy przypadające do wypłaty za te kupony przelewa się do funduszu rezerwowego.

III. Władze Banku.

A. Walne zebranie.

Art. 11.

Akcjonariusze, zapisani w księgach Banku, korzystają z przysługującego im prawa uczestniczenia w sprawach Banku przez Walne Zebranie.

Art. 12.

Do kompetencji Walnego Zebrania należą następujące sprawy:

- a) zatwierdzanie sprawozdań rocznych, bilansu, rachunku zysków i strat oraz projektowanego podziału zysków;
- b) wybory członków Rady Banku i Komisji Rewizyjnej, ich zastępców oraz ustalanie dla nich wynagrodzenia;
- c) wszelkie sprawy wniesione przez Radę Banku;
- d) powiększanie kapitału zakładowego ponad sumę, wskazaną w art. 4;
- e) inne zmiany statutu;
- f) likwidacja Banku.

Uchwały Walnego Zebrania, dotyczące powiększenia kapitału zakładowego, wymagają zatwierdzenia przez Ministra Skarbu.

Uchwały, dotyczące innych zmian statutu oraz likwidacji w czasie trwania przywileju emisyjnego, wymagają zatwierdzenia przez władze ustawodawcze.

Art. 13.

Walne Zebrania bywają zwyczajne i nadzwyczajne.

Zwyczajne Walne Zebranie zwołuje Rada Banku raz do roku przed upływem marca, przede wszystkim dla spraw, wskazanych w punktach a) i b) art. 12.

Nadzwyczajne Walne Zebranie zwołuje Rada:

- a) na podstawie własnej uchwały;
- b) na żądanie Prezesa Banku;
- c) na żądanie akcjonariuszów Banku, uprawnionych do udziału w Walnym Zebraniu, a reprezentujących co najmniej $\frac{1}{4}$ część kapitału zakładowego.

W wypadkach, przewidzianych w punktach b) i c) winny być Radzie, jednocześnie z żądaniem zwołania Walnego Zebrania, przedstawione sprawy, które mają być wniesione na Walne Zebranie. Sprawy na Walne Zebranie wnosi Rada wraz z własnym wnioskiem.

Nadzwyczajne Walne Zebranie winno być zwołane najpóźniej w ciągu 4 tygodni od dnia złożenia Prezesowi Banku odnośnego żądania.

Art. 14.

Wnioski akcjonariuszów, uprawnionych do udziału w Walnym Zebraniu a reprezentujących co najmniej $\frac{1}{10}$ część kapitału zakładowego, winny być umieszczone na porządku dziennym Walnego Zebrania, jeśli złożone zostały Radzie na 4 tygodnie przed jego terminem.

Art. 15.

Ogłoszenie o zwołaniu Walnego Zebrania umieszcza się wraz z porządkiem obrad w Monitorze Polskim, co najmniej na trzy tygodnie przed terminem.

Art. 16.

Do uczestniczenia w Walnym Zebraniu uprawnieni są ci właściciele akcji imiennych, którzy:

- a) są zapisani w księgach Banku jako właściciele akcji co najmniej od 4 miesięcy przed terminem Zebrania, przyczem jeżeli od chwili wpisu do księgi akcjonariuszów upłynął już rok, Bank może żądać przed wydaniem karty wstępu złożenia dowodu posiadania akcji;
- b) posiadają zdolność do działań prawnych;
- c) nie są pozbawieni praw obywatelskich i co do których majątku nie jest wdrożone postępowanie upadłościowe.

Art. 17.

Prawo jednego głosu na Walnym Zebraniu daje każde 25 akcji, jednakże nikt nie może mieć więcej niż 500 głosów.

Art. 18.

Każdy akcjonariusz, uprawniony do udziału w Walnym Zebraniu (art. 16) i do głosowania na niem (art. 17), może wykonywać swoje prawa przez pełnomocnika.

Akcjonariusz, posiadający mniej niż 25 akcji, może upoważnić do zastępstwa innego akcjonariusza, przyczem każde 25 akcji, łącznie z reprezentowanymi dają prawo do jednego głosu.

Pełnomocnikiem może być tylko akcjonariusz, uprawniony do udziału w Walnym Zebraniu, lecz nikt nie może posiadać więcej niż 500 głosów razem z własnymi.

Każdemu akcjonariuszowi wolno mieć tylko jednego pełnomocnika.

Pełnomocnictwa do uczestniczenia i głosowania na Walnym Zebraniu są wolne od opłat stemplowych.

Pełnomocnictwa wystawia się w formie listu do Dyrekcji Banku Polskiego, podpisanego własnoręcznie pełnym imieniem i nazwiskiem akcjonariusza.

Art. 19.

Pełnomocnictwa do uczestniczenia na Walnym Zebraniu winny być przedstawione w Centrali Banku w Warszawie najpóźniej na siedem dni przed terminem Zebrania dla wpisania na listę upoważnionych do głosowania i przygotowania kart wstępu z oznaczeniem ilości głosów.

Akcjonariusze otrzymują karty wstępu na podstawie zapisów w księdze akcjonariuszów. Wydawanie kart wstępu rozpoczyna się na dwa tygodnie przed terminem Zebrania i przerywa się na trzy dni przed Zebraniem.

Art. 20.

Pełnomocnikiem Skarbu Państwa jako akcjonariusza Banku na Walnym Zebraniu jest osoba wskazana piśmiennie przez Ministra Skarbu przed rozpoczęciem Zebrania.

Art. 21.

Uchwały Walnego Zebrania są prawomocne, gdy biorą w niem udział akcjonariusze, reprezentujący co najmniej $\frac{1}{3}$ część kapitału zakładowego, jednakże do rozstrzygnięcia spraw, dotyczących powiększenia kapitału zakładowego, zmian w statucie, a także likwidacji Banku potrzebna jest obecność reprezentantów co najmniej połowy kapitału zakładowego. W razie braku kompletu ma być w przeciągu 14 dni zwołane powtórne Walne Zebranie, którego uchwały są prawomocne bez względu na ilość obecnych. Na powtórnym Zebraniu mogą być rozpatrywane tylko sprawy, umieszczone na porządku obrad Zebrania, które do skutku nie doszły.

Art. 22.

Na Walnym Zebraniu przewodniczy Prezes Banku, a w razie jego nieobecności jego zastępca. Protokół Zebrania prowadzi sekretarz powołany przez przewodniczącego.

Art. 23.

Uchwały Walnego Zebrania zapadają prostą większością głosów z wyjątkiem uchwał w sprawach, dotyczących zmiany statutu i likwidacji Banku, które wymagają większości $\frac{2}{3}$ obecnych głosów oraz wyborów, przy których za wybranych należy uważać tych, którzy otrzymali więcej niż połowę obecnych głosów. Przy wyborach w razie potrzeby zarządza się głosowanie ściślejsze. W razie równości głosów w tym wypadku rozstrzyga losowanie.

Przy wyborach do Komisji Rewizyjnej akcjonariusze rozporządzający $\frac{1}{3}$ częścią głosów na Walnym

Zebraniu, mają prawo wyboru jednego członka i jego zastępcy, lecz wówczas nie uczestniczą w wyborach pozostałych członków i ich zastępców.

B. Rada Banku.

Art. 24.

Rada Banku nadaje ogólny kierunek działalności Banku, nadzoruje czynności organów wykonawczych Banku i jest uprawniona do rozstrzygania wszystkich spraw, które nie są zastrzeżone na rzecz Walnego Zebrania.

W szczególności do obowiązków Rady należy:

- a) wybór Naczelnego Dyrektora oraz innych członków Dyrekcji i przedstawianie ich do zatwierdzenia Ministrowi Skarbu;
- b) wydawanie przepisów o prawach i obowiązkach Dyrekcji oraz wyznaczanie norm jej wynagrodzenia;
- c) mianowanie członków Komitetów Dyskontowych;
- d) zatwierdzanie budżetu wydatków Banku, zestawionego przez Dyrekcję;
- e) ustalanie wysokości stopy dyskontowej oraz stawek procentowych i prowizyjnych Banku;
- f) decydowanie o nabywaniu i pozbywaniu nieruchomości (art. 56 i art. 57) oraz o braniu udziału w przedsiębiorstwach, wymienionych w art. 56;
- g) składanie sprawozdań rocznych Walnemu Zebraniu do zatwierdzenia.

Art. 25.

Rada Banku składa się z Prezesa Banku i Wiceprezesa Banku, mianowanych przez Prezydenta Rzeczypospolitej oraz 12 członków Rady, wybieranych przez Walne Zebranie, które wybiera nadto corocznie trzech zastępców. W razie ustąpienia członka Rady przed terminem, albo z powodu sprzeciwu Ministra Skarbu (art. 26), wchodzi ten zastępca, który otrzymał najwięcej głosów; przy równej liczbie głosów wchodzi starszy wiekiem. Zastępca sprawuje czynności członka aż do najbliższego zwyczajnego Walnego Zebrania.

Art. 26.

Członkowie Rady z wyboru wybierani są na trzy lata.

Ministrowi Skarbu w ciągu 3 dni po dokonaniu wyborów przysługuje prawo założenia sprzeciwu przeciwko wyborowi któregokolwiek z członków Rady lub zastępców.

Corocznie ustępuje 4 członków Rady według starszeństwa wyboru, a w ciągu pierwszych dwóch lat przez losowanie. Ustępujący członkowie Rady mogą być wybrani ponownie.

Art. 27.

Każdy członek Rady z wyboru winien przez czas pełnienia swych czynności posiadać w depozycie Banku co najmniej 100 akcji, zapisanych na jego własne nazwisko lub jeśli jest reprezentantem osoby prawnej,—na nazwisko tej osoby.

Art. 28.

Członkowie Rady otrzymują wynagrodzenie za udział w posiedzeniach, w wysokości ustalonej przez Walne Zebranie.

Art. 29.

Członkami Rady nie mogą być postowie i senatorowie ani urzędnicy państwowi i wojskowi w służbie czynnej. Członkowie Rady muszą odpowiadać warunkom wymienionym w punktach b) i c) art. 16.

Członek Rady, który stracił prawo uczestniczenia w Walnym Zebraniu lub warunki wybieralności do Rady, przestaje być członkiem Rady.

Art. 30.

Radę zwołuje Prezes Banku przynajmniej raz na miesiąc, drogą piśmiennych lub telegraficznych zawiadomień.

Na żądanie czterech członków Rady, Rada winna być zwołana w przeciągu tygodnia.

Art. 31.

Na posiedzeniach Rady przewodniczy Prezes Banku.

Posiedzenie jest zdolne do uchwał, o ile jest obecnych 7 członków, oraz Prezes Banku lub jego zastępca.

Art. 32.

Uchwały Rady zapadają prostą większością głosów, z wyjątkiem wypadków, w których wymagana jest większość kwalifikowana (art. 4 i 52). W razie równości głosów przeważa głos przewodniczącego.

Art. 33.

Protokół posiedzeń Rady prowadzi osoba wyznaczona przez Prezesa.

Każdy z członków Rady może zaznaczyć w protokole swoje odrębne zdanie.

Art. 34.

Rada Banku ustala iloma i czyjemi podpisami mają być opatrzone zobowiązania, listy i wszelkie dokumenty wystawione przez Bank i ogłasza o tem w Monitorze Polskim.

C. Prezes Banku.

Art. 35.

Prezesa Banku mianuje Prezydent Rzeczypospolitej na wniosek Rady Ministrów na okres pięciu lat. Po upływie tego terminu Prezes może być mianowany ponownie.

Prezes nie może być jednocześnie posłem lub senatorem, ani też nie może sprawować żadnego płatnego państwowego, komunalnego lub prywatnego urzędu, ani należeć do organów kierowniczych lub nadzorczych jakiegokolwiek przedsiębiorstwa, ani też być jego współnikiem firmowym lub komandytowym i musi odpowiadać warunkom, wymienionym w punktach b) i c) art. 16.

Przepisy niniejszego artykułu nie dotyczą przedsiębiorstw, w których Bank bierze udział w myśl art. 56.

Art. 36.

Prezes otrzymuje stałe uposażenie z funduszków Banku ustalone przez Ministra Skarbu na wniosek Rady Banku; za udział w posiedzeniach Rady nie otrzymuje osobnego wynagrodzenia.

Art. 37.

Prezes Banku może być usunięty przez Prezydenta Rzeczypospolitej, na wniosek Rady Ministrów, gdy nie wypełnia swych obowiązków lub nie jest zdolny do ich pełnienia lub utraci warunki określone artykułem 35. Wniosek Rady Ministrów winien być oparty na orzeczeniu Komisji, powołanej na żądanie Ministra Skarbu, składającej się z jednego członka, wyznaczonego przez Ministra Skarbu, jednego przez Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego i jednego przez Pierwszego Prezesa Najwyższego Trybunału Administracyjnego.

Art. 38.

Prezes ma zwierzchni nadzór nad całą działalnością Banku, przewodniczy w Radzie Banku i czuwa nad wykonaniem jej uchwał. Podpisuje w imieniu Rady nominacje członków Dyrekcji oraz wyższych urzędników Banku, których mianowanie zastrzeże sobie Rada.

Prezesowi Rady przysługuje prawo zawieszenia uchwały Rady, która zdaniem jego wykracza przeciw ustawom, statutowi Banku lub interesowi państwowemu w szczególności zadaniom wyrażonym w artykule 1. Zawieszoną uchwałę przedstawia Prezes Ministrowi Skarbu. O ile Minister Skarbu w terminie trzech dni potwierdzi sprzeciw Prezesa, zawieszona uchwała nie podlega wykonaniu.

Prezes może brać udział w posiedzeniach Dyrekcji z głosem doradczym. Jeśli jednak postanowienie Dyrekcji nie jest zdaniem Prezesa zgodne z podstawowymi zamierzeniami Banku, to może on wstrzymać wykonanie uchwały aż do decyzji Rady.

Art. 39.

Prezes składa Ministrowi Skarbu raz na miesiąc sprawozdanie z działalności Banku.

Dla utrzymania łączności z Bankiem przysługuje Ministrowi Skarbu prawo mianowania Komisarza Banku, który może brać udział w posiedzeniach Rady i Dyrekcji Banku z głosem doradczym oraz ma prawo żądania od władz Banku wszelkich wyjaśnień.

Art. 40.

Wiceprezesa Banku mianuje na wniosek Rady Ministrów Prezydent Rzeczypospolitej na okres pięciu lat.

Wiceprezes musi odpowiadać wymaganiom, określonym w ustępie drugim artykułu 35.

Wiceprezes zastępuje Prezesa Banku w razie jego nieobecności. Prezes może mu przekazywać część swoich czynności.

Wiceprezes otrzymuje stałe uposażenie z funduszków Banku, ustalone przez Ministra Skarbu na wniosek Rady Banku; za udział w posiedzeniach Rady nie otrzymuje osobnego wynagrodzenia.

Wiceprezes może być ponownie mianowany; przed upływem lat pięciu może być usunięty jedynie w trybie przewidzianym w artykule 37.

Art. 41.

Przed objęciem urzędowania Prezes i Wiceprezes Banku składają na ręce Prezydenta Rzeczypospolitej uroczyste ślubowanie, że będą sprawowali swoje obowiązki zgodnie z zadaniami i statutem Banku, oraz wszelkimi siłami dążyli do wypełnienia przez Bank jego zadań publicznych.

Takie samo ślubowanie składają członkowie Rady na ręce Prezesa Banku.

D. Dyrekcja.

Art. 42.

Dyrekcja Banku, będąca jego organem wykonawczym i administracyjnym, składa się z Naczelnego Dyrektora i Dyrektorów w liczbie oznaczonej przez Radę, wybranych przez Radę i zatwierdzonych przez Ministra Skarbu. Członkowie Dyrekcji nie mogą być posłami i senatorami i nie mogą zajmować żadnych płatnych stanowisk poza Bankiem, z wyjątkiem przedsiębiorstw, w których Bank bierze udział w myśl art. 56.

W czasie nieobecności Naczelnego Dyrektora zastępuje go jeden z Dyrektorów, wyznaczony przez Radę.

Uposażenie Naczelnego Dyrektora i Dyrektorów jest stałe i nie może być uzależnione ani od zysków, ani od obrotów Banku i przedsiębiorstw, w których Bank bierze udział (art. 56). Wysokość wynagrodzenia oznacza Rada Banku.

Art. 43.

Naczelnny Dyrektor lub jego zastępca bierze udział w obradach Rady bez prawa głosowania i przedstawia jej wszelkie wnioski Dyrekcji.

Art. 44.

Posiedzenia Dyrekcji zwołuje Naczelnny Dyrektor lub jego zastępca w miarę potrzeby, zawiadamiając o tem Prezesa Banku. Uchwały Dyrekcji winny być krótko zaprotokółowane i w odpisie przesyłane Prezesowi Banku. Uchwały Dyrekcji zapadają prostą większością głosów.

E. Komisja Rewizyjna.

Art. 45.

Walne Zebranie wybiera z pośród siebie 5 członków Komisji Rewizyjnej i 3 zastępców (art. 23). Komisja Rewizyjna rozpatruje w pierwszym kwartale każdego roku bilans Banku i składa sprawozdanie Walnemu Zebraniu. Niezależnie od tego Komisja Rewizyjna może dokonywać w każdym czasie rewizji poszczególnych czynności Banku po uprzednim porozumieniu się z Prezesem Banku, który może również zażądać dokonania rewizji.

Komisja ma prawo żądać od Dyrekcji i od Rady Banku wszelkich wyjaśnień i okazania potrzebnych ksiąg i dowodów Banku.

Komisja Rewizyjna wybiera przewodniczącego ze swego grona i uchwała swoje wnioski większością głosów. Do prawomocności uchwał potrzebna jest obecność co najmniej 3 członków.

W razie ustąpienia członka Komisji Rewizyjnej wchodzi zastępca, który otrzymał największą ilość głosów. Zastępcy mogą być również powoływani do czynności rewizyjnych w razie nieobecności członka Komisji.

Członkowie Komisji Rewizyjnej otrzymują wynagrodzenie w wysokości oznaczonej przez Walne Zebranie.

IV. Przywilej emisji biletów Banku.

Art. 46.

Bank posiada do 31 grudnia 1944 r. wyłączny przywilej wypuszczania biletów bankowych, będących prawnym środkiem płatniczym i posiadających nieograniczoną moc umarzania zobowiązań przez zapłatę, wyjąwszy wypadki, w których na mocy wyraźnego postanowienia ustawy lub umowy zapłata ma nastąpić w inny sposób.

Przywilej ten może być przedłużony na mocy osobnej ustawy.

Art. 47.

Bank będzie miał obowiązek wymiany wypuszczonych biletów bankowych na każde żądanie i w nieograniczonych ilościach na monety złote.

Moment rozpoczęcia przez Centralę Banku w Warszawie obowiązkowej wymiany biletów na złoto według ustawy monetarnej zostanie oznaczony rozporządzeniem Rady Ministrów wydanym na wniosek Ministra Skarbu opierający się na uchwale Rady Banku.

Art. 48.

Bilety bankowe mogą być wypuszczone w odcinkach, których wysokość ustali Rada Banku za zgodą Ministra Skarbu. Każdorazowo przed wypuszczeniem nowych odcinków musi być w Monitorze Polskim ogłoszony ich dokładny opis.

Art. 49.

Wycofanie z obiegu poszczególnych odcinków lub też wszystkich kategorii biletów bankowych ustala Rada Banku za zgodą Ministra Skarbu. Terminy wymiany, po których upływie wycofane bilety zostają umorzone, ogłaszane będą w Monitorze Polskim i nie mogą być krótsze niż 6 miesięcy od dnia ich ogłoszenia.

Równowartość nieprzedstawionych w terminie do wymiany biletów przelewa się na dobro rachunku Skarbu.

Art. 50.

Podrabianie biletów Banku podlega karom ustanowionym; na obszarze mocy obowiązującej rosyjskiego kodeksu karnego z r. 1903 — za podrabianie banknotów państwowych polskich, na obszarze mocy obowiązującej austr. kodeksu karnego z r. 1852 — za podrabianie publicznych papierów kredytowych, a na obszarze mocy obowiązującej niem. kodeksu karnego z r. 1877 — za podrabianie krajowych pieniędzy papierowych.

Odpowiednie postanowienia powyższych ustaw karnych mają zastosowanie, jeśli chodzi o usiłowanie podrabiania biletów Banku oraz o puszczenie względnie usiłowanie puszczenia w obieg tych podrobionych biletów Banku.

Art. 51.

Obieg biletów bankowych ma być pokryty co najmniej w 30% następującymi wartościami:

- zapasem złota w monetach i sztabach;
- zapasem srebra według wartości w złocie, jednakże nie wyżej nad 5% zapasu złota;
- zapasem pieniędzy zagranicznych;
- wierzytelnościami w pierwszorzędnych bankach zagranicznych, płatnymi natychmiast lub za wypowiedzeniem nie dłuższym jak 30 dni;
- natychmiast płatnymi czekami i przekazami na zagraniczne pierwszorzędne banki;
- zapasem weksli, wystawionych w kraju lub zagranicą, w walucie zagranicznej i akceptowanych przez firmy zagraniczne o niewątpliwej zdolności płatniczej.

Wartości, wymienione w punktach c), d), e) i f), winny opiewać na waluty, które mogą być bez trudności zamienione na waluty wymienne na złoto.

Rada Banku oznacza, jakie waluty zagraniczne odpowiadają powyższym warunkom.

Przy obliczaniu pokrycia potrąca się:

- sumy uzyskane z pożyczek, zabezpieczonych złotem Banku,
- zobowiązania Banku w walutach zagranicznych, płatne w przeciągu 90 dni.

Z chwilą rozpoczęcia wymiany biletów Banku na złoto, te tylko waluty zagraniczne mogą być uważane za pokrycie w rozumieniu niniejszego artykułu, które w każdej chwili będą mogły być faktycznie wymienione zagranicą na złoto, zaś do weksli zagranicznych (punkt f) można zaliczać tylko weksle akceptowane lub żyrowane przez pierwszorzędne banki zagraniczne i płatne w ciągu 90 dni.

Art. 52.

Pokrycie 30%-owe może być z ważnych powodów obniżane na mocy zatwierdzonej przez Ministra Skarbu uchwały Rady, powziętej większością co najmniej dziesięciu członków Rady i Prezesa Banku.

Ilekoć pokrycie obiegu biletów bankowych spadnie poniżej 40% a nie niżej 30%, Bank płaci Skarbowi za każdą dekadę podatek emisyjny w wysokości 1% w stosunku rocznym od sumy emisji.

Ilekoć pokrycie obiegu biletów bankowych spadnie poniżej 30%, Bank płaci Skarbowi podatek od nadwyżki obiegu biletów ponad sumę pokrytą w wysokości 30% według następujących norm:

3%	rocznie przy pokryciu poniżej 30%
6%	" " " " " 27%
10%	" " " " " 24%

aż do 20% włącznie; przy dalszym spadku pokrycia podatek 10%-owy podnosi się o 1% za każdy spadek o 1% poniżej 20%.

Obliczenie podatku odbywa się co dziesięć dni przy sporządzaniu dekadowych bilansów.

Jeżeli procent pokrycia spada poniżej 30%, stopa dyskontowa musi być wyższa ponad 6% przy-

najmniej o $\frac{1}{3}$ część stopy podatku płaconego Skarbowi.

Za zgodą Ministra Skarbu Rada Banku może większością co najmniej dziewięciu członków Rady i Prezesa Banku zmienić art. 51 w tym kierunku:

- a) że statutowe pokrycie obiegu biletów bankowych, przewidziane w art. 51, zostanie podniesione z 30^o/o do 40^o/o;
 - b) że przy obliczaniu pokrycia będą włączane do obiegu biletów bankowych wszystkie natychmiast płatne zobowiązania;
 - c) że ostatni ustęp art. 51 wejdzie w życie bez względu na wymagania przewidziane w art. 47.
- Po wejściu w życie 40^o/o-go pokrycia biletów bankowych zasady opodatkowania, podług ustępu trzeciego niniejszego artykułu, będą stosowane przy spadku pokrycia poniżej 40^o/o, 37^o/o, 34^o/o i 30^o/o.

Art. 53.

Bilety bankowe, znajdujące się w obiegu, które nie są pokryte wartościami, wskazanymi w art. 51, muszą być pokryte:

- a) wekslami i innymi wartościami, wskazanymi w punkcie a) art. 55;
- b) zapasem polskich monet srebrnych i bilonem, któryto zapas nie może jednak przekraczać 5^o/o ogólnej sumy emisji biletów bankowych;
- c) pożyczkami zabezpieczonymi wartościami, wyszczególnionymi w art. 63;
- d) zapasem papierów procentowych, wyszczególnionych w art. 55, punkt e);
- e) długiem Skarbu Państwa na rachunku bezprocentowego kredytu, z którego Skarb korzysta do sumy nie wyższej nad 50 milionów złotych przez cały czas trwania przywileju Banku.

Art. 54.

Bank wymienia na każde żądanie złoto na bilety bankowe według ustawowego stosunku z potrąceniem kosztów bicia, badania technicznego i innych opłat, w wysokości pobieranej za te czynności przez Rząd.

V. Czynności bankowe.

Art. 55.

Do zakresu działania Banku, poza czynnościami emisyjnymi (art. 46—54), należy:

- a) dyskonto weksli, warrantów, papierów wylansowanych i kuponów (art. 58 i 60);
- b) udzielanie pożyczek, zabezpieczonych wartościami, wyszczególnionymi w art. 63;
- c) kupno i sprzedaż złota i srebra;
- d) kupno i sprzedaż walut obcych oraz dewiz, utrzymywanie zagranicą rachunków oraz korzystanie z kredytów, potrzebnych do wykonywania tych czynności;
- e) kupno i sprzedaż na rachunek własny papierów procentowych państwowych, komunalnych i hipotecznych, z tem zastrzeżeniem, że na kupno tych papierów nie może być zużytych więcej jak 10^o/o kapitałów własnych Banku;

- f) przyjmowanie wkładów (art. 69) i otwieranie rachunków żywych;
- g) sprzedaż przekazów i wypłat na własne Oddziały;
- h) inkasowanie weksli i innych dokumentów;
- i) przyjmowanie depozytów na przechowanie i do administracji (art. 71);
- j) załatwianie wszelkich zleceń komisowych z dziedziny bankowej.

Art. 56.

Bank nie może nabywać na swój własny rachunek akcji i udziałów, z wyjątkiem akcji lub udziałów przedsiębiorstw, przygotowujących bilety bankowe i inne papiery (Polska Wytwórnia Papierów Wartościowych), przedsiębiorstw, mających na celu budowę i prowadzenie elewatorów zbożowych oraz przedsiębiorstw, utworzonych w porozumieniu z Ministrem Skarbu, mających bezpośrednio na celu ułatwienie działalności Banku. Udział Banku w kapitale zakładowym wymienionych przedsiębiorstw nie może razem wynosić więcej niż 25 milionów złotych.

Poza wypadkami, przewidzianymi w art. 57 Bank nie może nabywać na własność nieruchomości, o ile nie są potrzebne na pomieszczenie Banku i jego pracowników.

Bank nie może kupować na własny rachunek, ani udzielać pożyczek na zastaw własnych akcji, jednakże może je nabywać dla umieszczenia funduszu emerytalnego pracowników Banku.

Art. 57.

Bank może nabywać na własność nieruchomości i przejmować wierzytelności hipoteczne i inne prawa rzeczowe w drodze cesji, licytacji lub egzekucji tylko na pokrycie i zabezpieczenie swoich należności wątpliwych lub niezapłaconych w terminie. Bank obowiązany jest pozbyć się tych praw najpóźniej w przeciągu roku od daty nabycia. Przedłużenie terminu może nastąpić jedynie za zgodą Prezesa Banku.

Art. 58.

Bank dyskontuje weksle, powstałe z dokonanych obrotów gospodarczych. Weksle te mają być w chwili przyjęcia płatne najdalej w ciągu trzech miesięcy, w miejscowościach, w których Bank ma swój Oddział lub Zastępstwo, przyczem winny być opatrzone z zasady trzema, a wyjątkowo tylko dwoma podpisami osób, całkowicie zasługujących na zaufanie.

Warranty (świadcstwa zastawowe), przedstawione do dyskonta, muszą być płatne również najdalej w ciągu trzech miesięcy i posiadać co najmniej dwa podpisy osób lub firm, całkowicie zasługujących na zaufanie.

Warranty, zabezpieczone całkowicie produktami rolnymi, oraz weksle rolników za nabyte nasiona, nawozy sztuczne, narzędzia rolnicze i inwentarz mogą być sześciomiesięczne, jednakże suma tych warrantów i weksli nie może przekraczać 20^o/o sumy portfelu wekslowego Banku.

Bank nie jest obowiązany do wyjawiania powodów nieprzyjęcia weksla do dyskonta.

Art. 59.

Dyskonto weksli odbywa się w całym Państwie według jednolitej stopy dyskontowej, ustalonej i ogłoszanej w Monitorze Polskim przez Radę Banku.

Art. 60.

Bank może dyskontować papiery wartościowe państwowe, komunalne i hipoteczne oraz kupony od nich, płatne najdalej w ciągu trzech miesięcy od dnia zdyskontowania.

Ogólna suma zużyta na dyskontowanie tych papierów nie może przekraczać 10% sumy portfela wekslowego Banku.

Art. 61.

Dla oceny weksli i innych wartości powołuje się Komitety Dyskontowe.

Komitety Dyskontowe rozstrzygają większością głosów o przyjęciu weksli i innych wartości w granicach kredytów przyznanych poszczególnym podawcom.

Przewodniczącymi Komitetu Dyskontowego są kierownicy Oddziałów Banku. Przewodniczący mogą odmówić przyjęcia weksli lub innych wartości zaprobowanych przez większość Komitetu, jednak na żądanie Komitetu przekazują te sprawy do rozstrzygnięcia Dyrekcji Banku.

Art. 62.

Członków Komitetów Dyskontowych powołuje Rada Banku z pośród osób, posiadających znajomość stosunków rolniczych, przemysłowych i handlowych danego okręgu, przyczem zasięga opinii zrzeszeń gospodarczych. Rada dba o to, by różne gałęzie wytwórczości zarówno z uwagi na jej rodzaj, jak i na wielkość przedsiębiorstw były reprezentowane w Komitetach Dyskontowych.

Członkowie Komitetów są powoływani na trzy lata, przyczem po upływie tego terminu mogą być mianowani ponownie.

Obowiązki swe pełnią bezpłatnie.

Członkowie Komitetów obowiązani są postępować z największą bezstronnością i sumiennością i zachować najściślejszą dyskrecję o naradach Komitetu. Żaden członek Komitetu nie może wydawać opinii, głosować lub wpływać na innych członków Komitetu w sprawie przyjęcia weksli i innych wartości podpisanych przez firmę, w której interesach uczestniczy w jakikolwiek sposób. Członkowie Komitetu składają przed objęciem swych funkcji na ręce Prezesa Banku lub osoby przez niego upoważnionej uroczyste ślubowanie, którego rotę ustala Rada Banku.

Krewni pierwszego stopnia, wspólnicy i pracownicy przedsiębiorstw członków Rady Banku i Komitetów Dyskontowych nie mogą być powoływani do tych Komitetów.

Art. 63.

Bank udziela pożyczek i otwiera kredyty na przeciąg nie dłuższy niż 3 miesiące, na zastaw:

a) złota i srebra;

b) papierów wartościowych o stałym oprocentowaniu, notowanych na giełdach polskich, do wysokości, nieprzewyższającej 20% sumy portfela wekslowego Banku;

c) weksli, płatnych w kraju lub zagranicą w terminie nie dłuższym niż 6 miesięcy, w walucie polskiej lub zagranicznej, o ile pozatem odpowiadają warunkom wymienionym w art. 58;

d) walut i dewiz, odpowiadających warunkom art. 51 punktów c), d), e) i f).

Art. 64.

Zastaw odbywa się przez oddanie przedmiotu zastawu Bankowi przy deklaracji, wyrażającej zgodę właściciela na sprzedaż oddanego przedmiotu przez Bank w drodze publicznej licytacji lub na giełdzie, o ile w 10 dni po ustalonym terminie pożyczka nie zostanie spłacona.

Art. 65.

Stopa procentowa od pożyczek, zabezpieczonych zastawem, winna być co najmniej o 1% wyższa od stopy dyskontowej, obowiązującej w okresie, za który procent jest pobierany.

Rada Banku ustala pozostałe warunki i normy tych pożyczek, w szczególności zaś oznacza, jakie papiery wartościowe i w jakim procencie swojej wartości mogą być przyjmowane do zastawu.

Art. 66.

O ile dłużnik chce spłacić jakikolwiek dług wobec Banku przed terminem, otrzyma za pozostały czas płatności długu zwrot odsetek, według zasad ustalanych przez Radę Banku.

Art. 67.

Jeżeli pożyczka, zabezpieczona zastawem, w terminie nie została spłacona, wówczas służy Bankowi prawo sprzedaży zastawu na rachunek dłużnika bez odwoływania się do sądu i bez stawiania dłużnika w zwłocę. Bank władny jest albo dokonać sprzedaży na giełdzie, albo też zarządzić przetarg publiczny za pośrednictwem notariusza. Bank nie ma obowiązku zawiadomiania dłużnika o zamierzonej sprzedaży zastawów. Przewyżka pozostała po potrąceniu przypadającej Bankowi należności oraz kosztów, związanych ze sprzedażą zastawów, stanowi własność dłużnika.

Bank ma prawo zwrócić się bezpośrednio do dłużnika z żądaniem zwrotu długu, niespłaconego w terminie, niezależnie od tego, czy skorzystał z praw, ciążących na zastawionym przedmiocie.

Art. 68.

Przyjęte na zabezpieczenie należności Banku zastawy nie podlegają ani zapowiedzeniu, ani zajęciu w poszukiwaniu jakichkolwiek należności prywatnych, skarbowych czy innych, a w razie upadłości dłużnika nie mogą być przekazane do masy upadłościowej przed całkowitem zaspokojeniem przypadających Bankowi należności z tytułu udzielonej na ich zastaw pożyczki w kapitale, procentach i kosztach. Skutkiem tego sprzedaż zastawu na pokrycie należności Banku, zarządzona na mocy art. 67, nie może być wstrzymana przez żadne czynności prawne.

Art. 69.

Bank może przyjmować za zwykłym potwierdzeniem pieniądze i banknoty krajowe i zagraniczne

bez oprocentowania, na rachunki bieżące do zwrotu na każde żądanie, albo z oznaczeniem terminu zwrotu.

Za zgodą Ministra Skarbu Bank może również przyjmować wkłady procentowe, lecz tylko od własnych pracowników oraz członków władz Banku.

Bank może bez podania powodów odmówić otwarcia rachunku i przyjęcia wkładu, jak również otwarty już rachunek zamknąć.

Art. 70.

Bank obowiązany jest na żądanie Ministra Skarbu przyjmować bezpłatnie wpłaty na rachunek Skarbu Państwa i dokonywać bezpłatnie wszelkich wypłat z tego rachunku, ponadto zaś może załatwiać komiśowo wszelkie operacje na rachunek Skarbu Państwa, o ile z tych operacji nie wynika saldo, obciążające Skarb Państwa.

Art. 71.

Bank przyjmuje na przechowanie złoto i srebrogotówkę, dowody nieopieczutowane, a papiery wartościowe na przechowanie i do administracji. Władze i sądy, powołane do przyjmowania depozytów, mogą zezwalać na złożenie papierów wartościowych do depozytu Banku i takie złożenie zastępuje złożenie do depozytu sądu lub władzy, która zezwolenia tego udzieliła, pod warunkiem zachowania przez składającego zastrzeżeń, w zezwoleniu poczynionych.

Złożenie papierów wartościowych do depozytu Banku odnosi się również do funduszu o charakterze pupilarnym i zastępuje zastrzeżenie (winkulację) przy następującym trybie postępowania: wydaje się dowód depozytowy, na którym wymienia się zdeponowane papiery wartościowe oraz ich właściciela; zamiast arkusza odsetkowego wydaje się dowód na odbieranie kuponów ze wskazaniem osoby upoważnionej do ich odbierania; na tym dowodzie odnotowuje się każdorazowo wydanie kuponów.

Art. 72.

Wystawione przez Bank kwity depozytowe są przenośne w drodze cesji, o ile inny tryb postępowania nie był ustalony przy złożeniu depozytu. Bank może zażądać sądowego lub notarialnego uwiarytelnienia cesji.

Art. 73.

Przy czynnościach bankowych Bank kieruje się postanowieniami niniejszego statutu, a w braku ich stosuje przepisy prawa obowiązującego.

Zakres oraz sposoby dokonywania czynności bankowych statutem dozwolonych ustala Rada Banku.

VI. Sprawozdanie, bilans i rozdział zysków.

Art. 74.

Rok kalendarzowy jest rokiem operacyjnym Banku.

Papiery wartościowe, będące w posiadaniu Banku, wstawia się do bilansu według ich kursu giełdowego z dnia 31 grudnia, a w razie gdyby w tym dniu nie było notowań — według kursu dni po-

przednich. O ile jednak kurs giełdowy jest wyższy od ceny nabycia papierów, za podstawę przyjmuje się kurs nabycia.

Z kosztów handlowych tylko wydatki na nowe banknoty mogą być rozkładane na większą ilość lat.

Art. 75.

Z całego czystego rocznego zysku przeznaczają się 10% na fundusz zapasowy aż do chwili, gdy fundusz ten dojdzie do 20% kapitału zakładowego; w następnych latach przeznaczają się na ten cel 5% aż do chwili gdy fundusz zapasowy dojdzie do połowy kapitału zakładowego.

Z reszty wydziela się przedewszystkiem akcjonariuszom dywidendę nie wyższą niż 8%. Jeśli, po potrąceniu na fundusz zapasowy, zysk nie przekroczy 12% kapitału zakładowego, to z części zysku, pozostałej po odliczeniu 8% dywidendy, przeznaczają się połowę dla akcjonariuszów na superdywidendę, a połowę dla Skarbu. O ile zysk, wykazany po potrąceniu na fundusz zapasowy, przekracza 12% kapitału zakładowego, to z nadwyżki, pozostałej po odliczeniu 8% dywidendy, 2% superdywidendy i 2% dla Skarbu, przypada $\frac{1}{8}$ na dalszą superdywidendę, a $\frac{2}{8}$ dla Skarbu.

O ile zyski roczne nie wystarczają na wydzielenie dywidendy w wysokości 4%, zaś fundusz zapasowy wynosi więcej niż 10% kapitału zakładowego, to można z niego uzupełnić dywidendę do 4%.

Art. 76.

Fundusz zapasowy jest przeznaczony na pokrycie strat i odpisów, niedających się pokryć z rocznych zysków oraz na uzupełnienie dywidendy do 4% (art. 75).

Co najmniej połowa funduszu zapasowego musi być lokowana w papierach państwowych.

Art. 77.

Akcje Banku i wypłacona od nich dywidenda i superdywidenda nie podlegają przez pierwsze 10 lat żadnym podatkom.

Art. 78.

Bank winien ogłaszać w Monitorze Polskim:

- bilans i roczne zamknięcie rachunku zysków i strat najpóźniej na dwa tygodnie przed Walnem Zebraniem;
- skrócony bilans za każdą dekadę najdalej w 7 dni po jej upływie.

Skrócony bilans musi zawierać następujące pozycje:

A. po stronie czynnej:

- kruszec: złoto i srebro według wartości w złocie (art. 51, punkt a) i b);
- waluty, dewizy i wierzytelności zagraniczne, służące jako pokrycie obiegu biletów bankowych w myśl art. 51;
- polskie monety srebrne i bilon (art. 53, punkt b);
- portfel wekslowy (art. 55, punkt a);
- póżyczki zabezpieczone zastawami (art. 63);

- f) zdyskontowane (art. 60) i skupione na własność papiery procentowe (art. 55, punkt e);
- g) dług Skarbu (art. 53, punkt e);
- h) nieruchomości i ruchomości;
- i) inne aktywa.

B. po stronie biernej:

- a) kapitał zakładowy;
- b) fundusz zapasowy;
- c) obieg biletów bankowych;
- d) rachunki żyrowe i inne zobowiązania;
- e) inne pasywa.

VII. Likwidacja Banku.

Art. 79.

Bank Polski może się zlikwidować na mocy uchwały, powziętej większością $\frac{2}{3}$ głosów obecnych, na specjalnie w tym celu zwołanem Walnem Zebraniu, którego porządek obrad z wyszczególnieniem sprawy likwidacji Banku, został ogłoszony co najmniej na 4 tygodnie przedtem. Przez czas trwania przywileju emisyjnego uchwała o likwidacji wymaga zatwierdzenia przez władze ustawodawcze.

Art. 80.

W razie wygaśnięcia przywileju lub wcześniejszego zlikwidowania Banku Skarb Państwa może na mocy osobnej ustawy przejąć w całości albo częściowo Bank według sprawdzonej przez Ministra Skarbu bilansowej wartości.

Art. 81.

W razie przejęcia Banku przez Skarb ustaloną wartość Banku wypłaca się akcjonariuszom na ręce Rady Banku, która zastępuje ich interesy przy obrachunku i której uprawnienia gasną z chwilą dokonania tej wypłaty, o ile chodzi o sprawy wynikające z przejęcia Banku przez Skarb.

Art. 82.

O ileby wygasł przywilej emisyjny Banku, a Rząd nie skorzystał z przysługującego mu prawa przejęcia, lub wyłączył szczególne agendy Banku z pod tego przejęcia, wówczas Walne Zebranie może uchwalić dalsze prowadzenie Banku z wykluczeniem czynności emisyjnych i wszystkich uprawnień i zobowiązań, związanych z przywilejem emisyjnym, oraz wszelkich innych szczególnych uprawnień Banku. Prawo do firmy Banku Polskiego przechodzi wówczas na Skarb Państwa, a Walne Zebranie dotychczasowych akcjonariuszów winno uchwalić nowy statut, na którego zasadzie Bank podlegać będzie tym samym normom prawnym, co inne banki akcyjne. Rząd nie może odmówić zatwierdzenia statutu Banku, o ile statut ten odpowiadać będzie ogólnym warunkom.

Art. 83.

Uchwała o dalszem prowadzeniu Banku jako zwyczajnego banku akcyjnego wymaga większości $\frac{2}{3}$ głosów Walnego Zebrania.

Art. 84.

O ile nie nastąpi przejęcie Banku przez Skarb, likwidacja jego odbywa się według zasad prawnych stosowanych wogóle do likwidacji spółek akcyjnych.

VIII. Szczególne uprawnienia Banku.

Art. 85.

Bank Polski jest wolny od wszelkich podatków państwowych i samorządowych, jako też od wszelkich opłat stemplowych, z wyjątkiem podatku od nieruchomości i podatku gruntowego.

Art. 86.

Księgi Banku oraz wszelkie dowody wystawiane przez Bank i jego organa są wolne od opłat stemplowych.

Art. 87.

Księgi Banku i odpisy z nich we właściwy sposób wystawione mają moc dowodową dokumentów publicznych, a dowody zobowiązania z wyciągami ksiąg Banku, mają moc tytułów egzekucyjnych i hipotecznych.

Art. 88.

Bank Polski jest zwolniony od rejestracji sądowej.

Art. 89.

Skargi przeciw Bankowi można wnosić tylko przed właściwym sądem w Warszawie.

Art. 90.

Wszelkie spory między Rządem a Bankiem wynikające z zastosowania przepisów niniejszego statutu oraz udzielonego nim przywileju rozstrzyga ostatecznie Komisja Rozjemcza z wyłączeniem wszelkich dalszych kroków prawnych.

Komisja Rozjemcza składa się z Prezesa Sądu Najwyższego jako przewodniczącego i 4 członków, z tych dwóch mianowanych przez Prezesa Rady Ministrów, a dwóch przez Radę Banku.

Komisja Rozjemcza wydaje orzeczenie zwykłą większością głosów, po uprzednim wysłuchaniu przedstawicieli Rządu i Rady Banku. W razie jednakowej ilości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego. Komisja Rozjemcza nie jest związana w swem postępowaniu żadnymi przepisami, obowiązana jest jednak orzeczenie swoje uzasadnić.